

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: آکسی پاخلین
مترجم: ک. رادین
فرستنده: حمید بهشتی
۱۳ دسمبر ۲۰۱۹

قاچاق مواد مخدر افغانستان کجا می‌رود؟

حضور نظامی امریکا در افغانستان گسترش بین‌المللی تجارت مواد مخدر را تأمین می‌کند. از زمانی که دولت در کابل در سال ۲۰۰۱ تحت کنترل امریکا قرار گرفت تولید مواد مخدر افغانستان ده برابر افزایش یافت. دوم تا سوم ماه مه ۲۰۱۹ در تاشکند یازدهمین اجلاس وزارتخانه‌های کشورهای عضو تفاهم‌نامه همکاری منطقه‌ای در زمینه کنترل مواد مخدر برگزار شد. در این اجلاس برخی گرایش‌های نگران‌کننده مرتبط با رشد تولید مواد مخدر در افغانستان و توزیع آن در خارج از کشور آشکار شدند. دیپلمات‌هایی که به شدت پیامدهای منفی قاچاق مواد مخدر افغانستان را احساس می‌کردند از کشورهای مشترک‌المنافع (روسیه، قزاقستان، قیرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان، آذربایجان، ازبکستان) و همچنین نمایندگانی که در سازمان‌های بین‌المللی منطقه فعالیت می‌کنند مانند: شبکه توسعه آقاخان، سازمان همکاری شانگهای، مرکز هماهنگی اطلاعات منطقه‌ای آسیای مرکزی در زمینه مبارزه با توزیع مواد مخدر و اداره مبارزه با مواد مخدر و بزهکاری ملل متحد در این کنفرانس شرکت کردند. ولی بین شرکت‌کنندگان کنفرانس، افغانستان، که تهدید اصلی مواد مخدر جهان از آنجا سرچشمه می‌گیرد، حضور نداشت. از زمانی که دولت در کابل در سال ۲۰۰۱ تحت کنترل امریکا قرار گرفت تولید مواد مخدر افغانستان ده برابر افزایش یافت، توقع مشارکت مؤثر افغانستان در مبارزه با فروشندگان مواد مخدر حداقل عجیب می‌بود. شاید مبالغه نباشد اگر بگوئیم که تولید مواد مخدر در افغانستان رونق می‌یابد. طبق گزارش دفتر مقابله با مواد مخدر و جرایم ملل متحد در سال ۲۰۱۷ تولید خشخاش تریاک در این کشور در مقایسه با سال ۲۰۱۶، ۸۷ درصد افزایش یافت و به ۹۰۰۰ تن به بالاترین سطح خود رسید. محدوده کشت خشخاش تریاک (کوکناز. مترجم) به بالاترین نمودار خود

رسید. در سال ۲۰۱۷ سطح کشت خشخاش تا ۳۲۸ هزار هکتار افزایش یافت که نسبت به سال پیش، ۲۰۱۶، یکونیم برابر (۶۳ درصد) بیشتر شد. دلیل اصلی گسترش تولید مواد مخدر به‌طور دقیق‌گسترش محدوده‌های کشت خشخاش تریاک است که حکایت از مسیر ثابت «کنترول‌کنندگان» افغانستان در افزایش ظرفیت تولیدی تجارت مواد مخدر دارد. در این میان محدوده کشت خشخاش تریاک طی سال تقریباً دوبرابر افزایش یافت. اگرچه در سال ۲۰۱۶، ۳۵۵ هکتار تخریب شد، در سال ۲۰۱۷، به ۷۵۰ هکتار رسید. شمار ولایت‌هایی که در آن محصولات کشت از بین برده شد طی سال از هفت تا چهارده درصد افزایش یافت. با این حال این فعالیت نشان داده است که آن هیچ تأثیری بر میزان تولید مواد مخدر ندارد. تخریب یک بار کشت تنها تظاهر به مبارزه با تولید مواد مخدر است. برچیدن این تجارت را که سودهای افسانه‌ای به ارمغان می‌آورد هیچ‌کس نمی‌خواهد؛ تنها ابعاد این تجارت را گسترش می‌دهند. در ولایت بلخ میدان کشت خشخاش به ده هزار هکتار، در قندهار این کشت به ۷/۵ هزار، در نیمروز به ۶/۲ هزار و در اوزرگان به ۶ هزار افزایش یافت. و در هلمند بزرگترین ولایت افغانستان که در جنوب کشور واقع است میدان کشت خشخاش تریاک بلافاصله به ۶۳/۷ هزار هکتار (به ۷۹ درصد) افزایش یافت که حدود نیمی از کل اضافه رشد آنها را تأمین می‌کرد.

ولایت هلمند مرکز اصلی تولید مواد مخدر در افغانستان است و در اینجا شمار زیادی آزمایشگاه‌های هروئین ساخته شده‌اند. پیش از این هلمند منطقه زیر مسؤلیت نیروهای اشغالگر بریتانیایی بود، اما بعداً امریکایی‌ها را جایگزین بریتانیایی‌ها کردند. به‌طور کلی جنوب افغانستان ۵۷ درصد کل خشخاش تریاک تولید شده (۵۲۰۰ تن)، شمال افغانستان ۱۶ درصد (۱۴۰۰ تن)، غرب افغانستان ۱۳ درصد (۱۲۰۰ تن) را می‌دهد. در سایر مناطق کل تولید گیاه مواد مخدر به ۱۲ درصد می‌رسد. از لحاظ قیمت حجم تولید خشخاش تریاک در افغانستان در سال ۲۰۱۷ نسبت به سال پیش به ۵۵ درصد افزایش یافت و به ۱/۳۹ میلیارد دالر و یا به ۷ درصد تولید ناخالص ملی افغانستان رسید. اطلاعات مربوط به حجم مواد مخدری که طی سال گذشته توسط کشورهای آسیای میانه توقیف شده‌اند هشداردهنده به‌نظر می‌رسند. طبق گفته عبدالعزیز کامیلوف سخنگوی وزارت امور خارجه از بکستان در سخنرانی سوم ماه مه در کنفرانس تاشکند در سال ۲۰۱۸ مقامات جمهوری حدود یک تن ماده مخدر ضبط کردند که ۴۱ درصد کمتر از نمودار سال پیش است. در این میان بالاترین محصول سال ۲۰۱۷ بلافاصله می‌بایست وارد بازار سال ۲۰۱۸ می‌شد، به‌نحوی که میزان مواد مخدر توقیف شده می‌بایستی کاهش نیابد بلکه افزایش یابد. شاید محموله‌ها به مقصد دیگری هدایت شده باشند.

مسیرهای متعددی برای عرضه مواد مخدر افغانستان به بازار خارجی وجود دارند. مسیر شمال از طریق تاجیکستان، قیرقیزستان، ازبکستان و سپس قزاقستان، روسیه، اوکراین، بلاروس یا کشورهای بالتیک به کشورهای اروپای شرقی، المان و هلند می‌گذرد. مسیر بالکان از طریق ایران یا پاکستان و سپس از راه بحر به ترکیه، کشورهای بالکان، جنوب، مرکز و غرب اروپا می‌رود. علاوه بر این کانال‌هایی برای عرضه مواد مخدر به هند و چین وجود دارند. مسیر بالکان کوتاه‌تر از شمال است و در آن مرزهای دولتی کمتری هستند؛ در عوض ویژگی مسیر شمال شفافیت مرزهای بین کشورهای مستقل مشترک‌المنافع است که قاچاق مواد مخدر را آسان‌تر می‌کند. مرز روسیه و قزاقستان آسیب‌پذیرترین مرز برای مواد مخدر افغانستان است (از راه زمین - بیش از ۵۹۰۰ کیلومتر است) و مواد مخدر در عمل در تمامی طول این مرز جابه‌جا می‌شود.

در مارچ سال گذشته مطبوعات ایران با استناد به کارشناسان افغانستان نوشتند که سود اصلی مواد مخدر نصیب امریکایی‌ها می‌شود. بدون کمک ارتش امریکا مواد مخدر افغانستان در چنین مقیاسی اصلاً نمی‌تواند به اروپا راه پیدا کند. امریکایی‌ها برای انتقال مواد مخدر از هواپیماهای نظامی استفاده می‌کنند که بدون بازرسی از مرز می‌گذرند.

حضور نظامی امریکا در افغانستان گسترش تجارت بین‌المللی مواد مخدر را تأمین می‌کند. موقعیت فوق‌العاده سودمند افغانستان به پروژه انتقال نیرو به مسیرهای شمال (آسیای میانه، روسیه)، شمال شرقی (چین) و غرب (ایران) امکان می‌دهد. یکی از شیوه‌های پیش بردن نیرو جنگ «مواد مخدر» علیه مخالفان ژئوپلیتیکی امریکا است.

برگرفته از : سایت روسی بنیاد فرهنگ ستراتیژیک

۱۵ آذر [قوس] ۱۳۹۸